

IK 2-20

2e druk

DIENSTGEHEIM

INSTRUCTIEKAART NR 2-20, 2e druk
(1e druk is hiermede vervallen)

**PERSOONLIJKE
BESCHERMING
TEGEN DE
UITWERKING VAN
NBC-STRIJDMIDDELEN**

KERNWAPENEXPLOSIES

EXPLOSIE te herkennen aan:
op moment van de explosie:

een ongelooflijk felle **LICHTFLITS**
èn **HITTESTRALING**

enige seconden tot enkele
minuten na de explosie:

de vorming van een **VUURBOL**
een orkaanachtige **WINDSTOOT**
naar gelang de afstand tot de ex-
plosie, een scherpe **EXPLOSIE-
KNAL/DONDERGEROMMEL**

enige minuten na de explosie:

het ontstaan van een reusachtige
wolk, vaak **PADDESTOELVORM**

Er zijn drie soorten Kernwapenexplosies:

Luchtexplosie (vuurbol in de lucht)

Maaiveldexplosie (vuurbol raakt de grond)

Ondergrondse (onderwater) **explosie** (vuurbol in de grond/water)

Verschijselen met gevolg	Mogelijke gevolgen	Bescherming
LICHTFLITS HITTESTRALING	Verblindings Brandwonden op onbedekte huid. Ontvlammen van droog materiaal.	1. Vóór een KERNWAPEN- EXPLOSIE: Gevechtskleding GOED SLUITEN , handschoenen aan; draag buitenhelm. Is er tijd voor het graven van een schuttersput, doe dat dan; dek deze af met grondzeil. Beschik over een met drinkwater gevulde veld- fles.
LUCHTDRIJK (orkaanachtige windstoot)	Verwondingen door rondvliegend mate- riaal of puin.	
DIRECTE RADIO ACTIEVE STRALING (gedurende 1e minuut na de explosie)	Gevaar voor stralings- ziekte.	
NABLIJVENDE RADIO-ACTIEVE STRALING		

2. TIJDENS KERNWAPENEXPLOSIE:

- In open terrein:* onmiddellijk plat neervallen, handen onder de borst, gezicht naar de grond, ogen gesloten; nooit naar dekking zoeken, tenzij met één sprong bereikbaar.
- In schuttersput:* ogen sluiten, zo diep mogelijk wegduiken.
- In wielvoertuig:* voertuig tot stilstand brengen, *chauffeur* blijft zitten, houdt stuur vast, hoofd tegen armen gedrukt.
inzittenden dekken in het voertuig, zetten zich schrap, ogen sluiten.
- In pantservoertuig:* voertuig tot stilstand brengen, *chauffeur* blijft zitten, zet zich schrap; *inzittenden* blijven zitten of duiken weg in voertuig en zetten zich schrap; ogen sluiten.
- In huis, gebouw:* val plat op de grond, dek tegen muur, onder tafel of bed; ogen gesloten.

3. Nà DE KERNWAPENEXPLOSIE:

Blijf gedurende 90 seconden in dekking.

Wordt er gewaarschuwd voor fallout, zoek dan bovendekking in pantservoertuigen, kelders, huizen, schuilplaatsen.

Bij langer verblijf in radioactiefbesmet gebied: ingraven (afscherming tegen radioactieve straling geven: aarde, steen, beton, pantser).

Bij stofvorming in radioactief besmet gebied gevouwen zakdoek voor neus en mond binden.

(Gasmasker alleen opzetten op bevel van de commandant.)

HELP GEWONDE KAMERADEN, VERMIJD PANIEK

VERDERE NOODZAKELIJKE KENNIS

1. Vervolg, na genomen beschermingsmaatregelen, zo snel mogelijk uitvoering opdracht.
2. Alles wat schaduw geeft, beschermt tegen hittestraling.
3. Tot nader order niet roken, drinken en eten in radioactief besmet gebied.
4. Voedsel in blik of stofvrije verpakking en water in goed gesloten veldfles raken niet besmet (bij gebruik steeds buitenzijde ontsmetten, óók de handen).
5. Op de, bij het onderdeel behorende, dosimeters zal de ontvangen stralingsdosis worden afgelezen, terwijl met de verkenningmeter de aanwezigheid van radioactiviteit zal worden vastgesteld.

BIOLOGISCHE STRIJDMIDDELEN

Verspreiding door: luchtaanvallen, beschietingen, actie van kwaadwillenden, generatoren, enz.

van: ziektekiemen en/of hun giftige afscheidingsprodukten of van plantenvergiften.

Gevolgen:

Ziekte van mens, dier en plant.

Overbrenging:

Door inademing, wondinfectie, contact met zieken of door besmet voedsel en dranken.

Bescherming:

Zorg voor goede hygiëne van lichaam en omgeving.

Alleen betrouwbaar voedsel en dranken gebruiken.

Medische maatregelen STIPT opvolgen.

Bij vermoeden van verspreiding vanuit vliegtuigen of met granaten: gasmasker op (afzetten op bevel) overgooier of grondzeil om.

CHEMISCHE STRIJDMIDDELEN

Verspreiding door luchtaanvallen, beschietingen, mijnen, generatoren, enz.

Strijdmiddel	Gevolgen	Bescherming
ZENUWGASSEN (druppelvorm)	Spiettrillingen onder de huid op de plaats van de besmetting. Later: loopneus, speekselvloed, hoofdpijn, benauwdheid, gezichtsstoornissen (pupillen worden klein), spiertrekkingen.	<ol style="list-style-type: none"> 1. EERST het gelaat èn <i>nadat</i> het gasmasker is opgezet: DAN de hals, handen en andere besmette huidgedeelten met een laag huidontsmettingspoeder inwrijven. 2. Bij spiertrekkingen atropine te spuiten in bil of buitenwaarts voorzijde bovenbeen. Maximaal 3 injecties, met tussenpozen van 10 minuten. Zodra droge mond, dan ophouden met atropine in te spuiten.

Strijdmiddel	Gevolgen	Bescherming
ZENUWGASSEN (dampvorm)	Onmiddellijke gezichtsstoornissen (pupillen worden klein), loopneus, speekselvloed, hoofdpijn, benauwdheid, spiertrekkingen.	<p>1. Snel gasmasker opzetten.</p> <p>2. Bij slecht zien (schijnbare duisternis), loopneus, ernstige benauwdheid direct atropine spuiten in bil of buitenwaarts voorzijde bovenbeen. Maximaal 3 injecties met tussenpozen van 10 minuten. Zodra droge mond, dan ophouden met atropine in te spuiten.</p> <p><i>Kameradenhulp:</i> Bij ademstilstand: gasmasker opzetten; 3 atropine injecties zonder tussenpozen toedienen; kunstmatige ademhaling toepassen (gewonden-verzorger).</p>
BLAAR- TREKKENDE GASSEN (druppel- en dampvorm)	1. <i>Ogen:</i> hevige brandende pijn, tranenvloed.	Adem inhouden, ogen met WATER goed uitspoelen, daarna snel gasmasker opzetten.
	2. <i>Huid:</i> jeuken, branderig gevoel, rood worden van de huid, blaarvorming.	EERST het gelaat en <i>nadat</i> het gasmasker is opgezet: DAN de hals, handen en andere besmette huidgedeelten met een laag huidontsmettingspoeder inwrijven.
	3. <i>Luchtwegen:</i> pijn in mond en keel, pijn in de borst, benauwdheid.	Snel gasmasker opzetten.

Strijdmiddel	Gevolgen	Bescherming
Overige strijd-gassen	Duizeligheid, prikkeling in neus en ogen, soms overgaand in stekende pijn, benauwdheid, soms hoofdpijn, braken, verlies van bewustzijn, soms geheugenverlies en hallucinaties.	<p>Snel gasmasker opzetten. Bij zeer ernstige oogklachten: adem inhouden en ogen met WATER uitspoelen. Tracht de adem in te houden, totdat gasmasker weer is opgezet. Bij braken gedurende korte tijd het gasmasker bij het kin-gedeelte oplichten.</p> <p><i>Kameradenhulp:</i></p> <p>Snel gasmasker opzetten. Bij ademstilstand kunstmatige ademhaling toepassen (behalve wanneer slachtoffer bloed heeft opgehoest) (gewonden-verzorger).</p>
Fosfor	Ernstige brandwonden	Brandwonden met NAT gemaakt kopersulfaatcompres bedekken.

VERDERE NOODZAKELIJKE KENNIS

1. Tracht bij een verrassende sproeiaanval (meestal door laagvliegende vliegtuigen) door een bovendekking aan de regen van druppels te ontkomen.

DEZE DRUPPELS ZIJN LEVENSGEVAARLIJK.

Indien in het bezit van overgooier/grondzeil, deze eerst overgooien en daaronder snel het gasmasker opzetten.

2. Beschik steeds over een volledige goed onderhouden NBC uitrusting: gasmasker compleet, huidontsmettingspoeder, 3 atropine injectoren, 1 depper, 3 kopersulfaatcompressen en: deze instructiekaart in de draagtas.
3. Gebruik de depper alléén voor het afdeppen van schoeisel, wapen en andere kleine uitrustingsstukken.
4. Bij toepassen van de veiligheidsregel of bij GASALARM: adem inhouden, gasmasker snel opzetten, flink in masker blazen. Gasmasker pas afzetten als EINDE GASALARM door het eigen onderdeel wordt gegeven (bedacht zijn op gas, dat in de kleding is of daaruit nog vrij komt).
5. **ROOK KAN VERMENGD ZIJN MET STRIJDGAS!**

Veiligheidsregel:

Totdat het tegendeel wordt aangetoond moet de aanwezigheid van chemische strijdmiddelen worden aangenomen en het gasmasker worden opgezet, indien zonder aanwijsbare oorzaak:

1. het zicht verduistert en het scherpzien van dichtbijzijnde voorwerpen bemoeilijkt wordt;
2. de ogen geïrriteerd worden;
3. plotseling hoofdpijn optreedt;
4. een gevoel van benauwdheid of beklemming van borst en keel merkbaar wordt;
5. de neus veel vocht afscheidt;
of wanneer – nadat reeds strijdgas is gebruikt – wordt waargenomen:
  - een vijandelijke beschieting of luchtaanval
  - verdachte geur, vloeistof
  - vijandelijke rook

PERSOONLIJKE ONTSMETTING

Indien besmet met radioactief stof:

1. Bij ontsmetten: gevouwen zakdoek voor neus en mond gebonden (bij stofvorming gasmasker alléén opzetten op bevel van de commandant).
2. Buitenste laag kleding, schoeisel en persoonlijke uitrustingsstukken (koppel, kruisriemen, gasmaskertas e.d.) afborstelen, uitborstelen, afvegen, afwassen, uitkloppen met beschikbaar hulpmiddel.
3. Van een schuttersput de bovenlaag van de omringende grond en van de zijwanden verwijderen.
4. De voorlopige ontsmetting van voertuigen, vuurmonden, groepswapens enz. geschiedt door afvegen, afborstelen, afwassen, afsputten met beschikbaar hulpmiddel.
5. Indien gelegenheid: handen, gezicht, hals, haar, meerdere malen met water en zeep wassen.
6. De volledige ontsmetting geschiedt door de zorg van het onderdeel.

Indien besmet met druppels strijdgas:

1. Indien gelaat besmet: dit EERST inwrijven met huidontsmettingspoeder en daarna gasmasker op.
2. Gasmasker op; druppels op de huid met een laag huidontsmettingspoeder bedekken en inwrijven.
3. De OGEN NOOIT met huidontsmettingspoeder ontsmetten, maar uitspoelen bij voorkeur met drinkwater
4. Wrijf EERST de handen flink in met huidontsmettingspoeder, daarna zo snel mogelijk besmette kleding uittrekken en verwisselen.
5. Besmet schoeisel, wapen en andere persoonlijke uitrustingsstukken afdeppen met depper, daarna flink bestrooien met huidontsmettingspoeder en 15 minuten laten inwerken.
6. De voorlopige ontsmetting van de belangrijkste delen van groepswapens, vuurmonden, voertuigen geschiedt óf met DS2, óf met chloorkalkzandmengsel, óf met chloorkalk en water (chloorkalkbrij), 15 minuten laten inwerken.
7. Ga NOOIT zitten of liggen op grond, welke besmet kan zijn, tenzij de bovenste laag is weggegraven of een laag onbesmette grond is uitgespreid.
8. De volledige ontsmetting geschiedt door de zorg van het onderdeel.